

KUSEPÕIE KATETERISEERIMINE

Püsikateetri paigaldamine:

- ...on kui põide viiakse või jäetakse kateeter ning tahetakse, et põis tühjeneks pidevalt
- ...viiakse läbi ainult äärmisel vajadusel
- ...on tavaline raviprotseduur
- ...aitab hoida kusepõit pidevalt tühjana
- ...on invasiivne protseduur, mille ajal tuleb järgida steriilsuse ja aseptika nõudeid

Võimalusel palun pesta enne protseduuri alakeha dušši all.

Protseduuri näidustused

- Kusepeetus
- Põies jääkuriin (kuseteedeinfektsiooni oht)
- Sünnitus- või operatsioonijärgne urineerimivõimetus
- Kusepõie alumisel poolel olev takistus (kusiti ahend, eesnäärme suurenemine)
- Patsiendi halb seisund (südamehaigus)
- Põielihaste lõtvus, kontraheerumatus (diabeet, seljaajuvigastused)
- Tugev seljaaju kahjustus
- Uuringu- ja raviprotseduurid
- Suured operatsioonid
- Teadvusetus või halvatus
- Intensiivravi
- Terminaalravi

Probleemid seoses protseduuriga

- Kateeter võib sattuda tuppe
- Anatoomilised iseärasused
- Infektsioonioht (kuseteedepõletik)
- Põie vigastuse oht
- Kusiti limaskestast vigastuse oht
- Kusiti ahendi tekke oht

Põiest välja libisenud kateeter tuleb eemaldada.

Püsikateetri hooldus

Püsikateetri hoolduses peab arvestama sellega, et püsikateeter põhjustab peaaegu alati kuseteede infektsiooni, mida põhjustavad kusepõide kusitist ja kateetrist sattunud bakterid.

- Pese käsi enne ja pärast kateetri käsitlemist.
- Kateetri juurt dušita või puhasta iga päev
- Kateetriga võib käia saunas, aga ei tohi ujuda ega käia vannis
- Kui kateetri juurest tuleb eritist
 - hoia juurel õhuke ja õhku läbilaskev side
 - tee õhuvanne

Uriinikogumiskott:

- Tühjenda koti põhjas oleva kraani kaudu ja vala kott tühjaks
- Kotti vaheta paar korda nädalas
 - hoidu puudutamast kogumiskoti vooliku otsa ning põiest tuleva kateetri korki, et need püsiksid võimalikult puhtana
- Kontrolli, et uriinivoolik ei oleks keerdunud või kokku murdunud
- Hoida kogumiskotti takjapaelaga reiele kinnitatult või spetsiaalses kotis põiest allapoole kinnitatult

Tarvita igapäevaselt umbes kaks liitrit vedelikku (vett, mahla, teed, kohvi, piima jne), see hoiab kateetri lahti ja väldib põletikke kuseteedes. NB! Südamepuudulikkuse korral on vedeliku piirang.

Kateeter ei ole liikumisele ja väljas jalutamisele takistuseks.

Pöördu arstile, kui:

- uriini ei tule kogumiskotti ja tekivad alakõhuvalud
- uriin muutub sogaseks, veriseks, halvasti lehkavaks või tekib
- palavik (kuseteedepõletiku kahtlus)
- kateeter või kogumiskott on ummistunud või purunenud
- kateeter on libisenud allapoole kusitisse ja tekitab valu
- uriin voolab kateetri kõrvalt
- kusiti suudmele ja kateetri pinnale on tekkinud koorikud

Hooldusvahendid

- Saatekirja alusel saadakse uriinikogumiskotid, korgid, tampoonid, teibid ja kinnituskotid oma perearsti juurest või inkotoast.

INKOTUBA

Rakvere, Tuleviku 1

Telefon 3223922

Tööajad: E 9.00-18.00

K 9.00-18.00

N 8.00-15.00

Kasutatud kirjandus: Õe käsiraamat, Medicina 2001, Õendusoskused, Medicina 2003

Juhendi koostas: Anneli Peredirjeva